

Kansalaisten_kysymykset_kansanedustajille

1. Miten toivot tulevasi kohdeltavaksi, kun olet vanha ja sairas?

Seniorineuvola mahdollistaisi kaikille hyvän ennaltaestävän hoidon yhdeltä luukulta. Sen tulisi olla ensi vaalikauden ykkösprioriteetti vanhustyössä. Kuntoutus, hyvä arkitekeminen, yksinäisyyden kohtaaminen ja digivalmennus ovat ratkaisu jokaisen vanhuksen arkeen. Ikäihmisiä tulisi kohdella kunnioituksella. Vanhus ei ole riesa vaan perheen pää ja kynttilä. Valtion tehtävänä on korvata vanhukselle ne vuodet, joita hän on käyttänyt elämästään Suomen parhaaksi. Vanhus ei ole velkaa yhteiskunnalle vaan yhteiskunta on velkaa vanhukselle. Lisäksi nyt tulisi katsoa, että omaishoittoon saadaan parempi korvaus. Hoitajamitoitus laitettava täytäntöön ja terveyspalveluihin on päästävä nopeasti.

2. Miten aiot /aiotte edistää ja tukea eläkeläisten työllistymistä?

Parasta olisi vähentää verotusta heidän kohdallaan, jotka päättävät yli 65-vuoden jälkeen jatkaa työelämässä. Moni jaksaisi vielä monta vuotta paremmalla palkalla. Seniorineuvola hoitaa aktiivisen kuntoutuksen, jolloin ikäihminen jaksaa työskennellä niin pitkään kuin haluaa. Moni haluaa myös jäädä eläkkeelle ja sekin on suotava.

3. Miten voitte varmistaa, että iäkkäät ihmiset eivät syrjäydy digitalisaation myötä yhteiskunnassa?

Johdin SDP:ssä työryhmää, joka päätyi suosituksiin siirtää osan neuvonta- ja pankkipalveluista kirjastoihin ja muihin julkisiin tiloihin. Näin pankinjonot ja maksaminen helpottuisi. Seniorineuvolan yhtenä tehtävänä on kutsua vanhuksia koulutuksiin tasaisin väliajoin. Myös järjestöt tekevät hyvää työtä, sitä on tuettava rahallisesti.

4. Vastaajan tiedot

Etunimi	Hussein
Sukunimi	Al-Taee
Puolue/ryhmä	SDP

Kansalaisten_kysymykset_kansanedustajille

1. Miten toivot tulevasi kohdeltavaksi, kun olet vanha ja sairas?

Toivon tulevani kohdelluksi hyvin ja samanarvoisesti kuin muutkin, että ymmärretään että ikä ei muuta minun tarpeitani elää merkityksellistä, vaihtelevaa ja sosiaalista elämää lähellä rakkaita ihmisiä ja ystäviä.

Toivon, että vaikka sairastuisin muistisairauteen, minua kohdellaan arvokkaasti ja että saisin elää mahdollisimman oman näköistä elämää. Ajattelen että sairaanhoidonkin tulisi aina tukea hyvää elämää, ja että sellaisista toimenpiteistä, jotka aiheuttavat kärsimystä tulisi välttää. En halua tulla eristetyksi pidemmäksi aikaa perheestäni tai läheisistäni itseni suojelemiseksi.

2. Miten aiot /aiotte edistää ja tukea eläkeläisten työllistymistä?

Joustavat mahdollisuudet yhdistää osa-aikatyö eläkkeeseen ja vapaaehtoistoimintaa tulisi hyödyntää, silloin kun se on mahdollista. Esimerkiksi eläkeläisten toiminta senioreina tukemassa lasten koulupäivää, läksyenlukua ja hyvinvointia on arvokas lisävoimavara lasten elämässä ja mielekästä kaikille. Tullemme myös ratkaisuja, jotka kohentavat eläkeläisten asemaa työnantajien silmissä, kuten tukimekanismeja jotka mahdollistavat koulutuksen ja uudelleen kouluttautumisen.

3. Miten voitte varmistaa, että iäkkäät ihmiset eivät syrjäydy digitalisaation myötä yhteiskunnassa?

Digineuvontaa tulisi lisätä eri toiminnoissa, matalalla kynnyksellä. Ei pidä kuitenkaan väheksyä eläkeläisten kiinnostusta oppia uutta, samalla teknologian muutos on valtavan nopea ja edessä on vielä monta eläkeläissukupolvea, jotka eivät ole diginatiiveja - kuten en itsekään ole. Tulemme tarvitsemaan tukea digitaidoissa, siten että voimme mahdollisimman täysipainoisesti osallistua yhteiskuntaan. Digipalvelujen tulisi aina helpottaa palveluiden saamista, ei päinvastoin.

4. Vastaajan tiedot

Etunimi	Eva
Sukunimi	Biaudet
Puolue/ryhmä	RKP

Kansalaisten_kysymykset_kansanedustajille

1. Miten toivot tulevasi kohdeltavaksi, kun olet vanha ja sairas?

Toivon samaa kuin kaikille ikäihmisille: Että saan olla kotona omaisten, ystävien ja kotihoidon tukemana niin kauan kuin koen sen turvalliseksi. Ja että sitten kun ei enää koe, pääsen hoivakotiin, jossa on oma rauha, mutta tarvittavaa apua tarjolla. Lähtökohdan tulee olla, että vanhana ihmisellä on oikeus päästä tuettuun asumiseen, kun kokee ettei kotona oleminen ole enää itselle inhimillinen vaihtoehto.

Nyt 52-vuotiaana haluan pitää itsestäni huolta, jotta oma liikunta- ja toimintakykyni säilyisi mahdollisimman pitkään. Mutta tiedostan, että sairaus tai onnettomuus voi osua kohdalle koska vaan niin, ettei avun tarpeeseen pysty omilla toimilla välttämättä vaikuttamaan.

2. Miten aiot /aiotte edistää ja tukea eläkeläisten työllistymistä?

Suomalaisten ikääntyessä on tärkeää, että yhteiskunta tukee ja kannustaa työntekoon eläkkeellä. Eläkeläisten työntekoon voidaan kannustaa varmistamalla, että työnteko on taloudellisesti kannattavaa. Tietoa työnteon mahdollisuuksista on lisättävä ja mahdollistettava myös osa-aikatyö ja muut työelämän joustot. Samalla on muistettava, että monet tekevät eläkkeellä tärkeää työtä hoitamalla lapsenlapsiaan, omaistaan tai tekemällä vapaaehtoistyötä. Se on yhteiskunnalle arvokasta, vaikkei näy suoraan kansantalouden mittareissa.

3. Miten voitte varmistaa, että iäkkäät ihmiset eivät syrjäydy digitalisaation myötä yhteiskunnassa?

Sähköisistä palveluista on tehtävä mahdollisimman helppokäyttöisiä ja avun on oltava helposti saatavilla esimerkiksi kirjastoissa ja palvelutaloissa. Sen lisäksi on tärkeää tunnistaa, että kaikki eivät kykene asioimaan sähköisesti. Siksi lainsäädännössä on aina huomioitava se, että palvelut ovat myös näiden ihmisten saatavilla. Digitaaliset palvelut ovat kuitenkin myös mahdollisuus. Kun suuri osa ihmisistä ohjataan käyttämään niitä, jää enemmän aikaa heille, jotka tarvitsevat henkilökohtaista palvelua. Yksityisyyden säilyttäminen on mahdollistettava myös heille, jotka eivät syystä tai toisesta pysty käyttämään digitaalisia palveluita.

4. Vastajaajan tiedot

Etunimi	Tiina
Sukunimi	Elo
Puolue/ryhmä	Vihreät

Kansalaisten_kysymykset_kansanedustajille

1. Miten toivot tulevasi kohdeltavaksi, kun olet vanha ja sairas?

Toivon, että minua kohdellaan kunnioittavasti sekä ystävällisesti ja iloisesti ja siten että omat toiveeni ja mieltymykseni otetaan huomioon. Toivon myös, että minua kannustetaan ja autetaan liikuntakyvyn ylläpitämisessä, jotta toimintakykyni

säilyy. Jos sairastun, toivon saavani hyvää hoitoa sekä tehokasta ja kannustavaa kuntoutusta. Toivon, että saan terveellistä, mutta hyvää ruokaa. Haluan kuunnella lempimusiikkiani, katsoa kivoja elokuvia sekä sarjoja ja tavata muita ihmisiä.

2. Miten aiot /aiotte edistää ja tukea eläkeläisten työllistymistä?

Eläkeläisten työllistymistä voidaan edistää ja tukea mm. siten, että mahdollisuuksia ja kannusteita esimerkiksi osa-aikatyöhön toki työhön ylipäättään lisätään.

3. Miten voitte varmistaa, että iäkkäät ihmiset eivät syrjäydy digitalisaation myötä yhteiskunnassa?

Ikäihmisten tulee saada tarvitessaan ja halutessaan apua ja tukea digitaalisten palveluiden käytössä esimerkiksi kirjastoista. On kuitenkin huolehdittava siitä, että aina on muukin tapa hoitaa asioita kuin vain digitaalisesti.

4. Vastaajan tiedot

Etunimi	Eeva-Johanna
Sukunimi	Eloranta
Puolue/ryhmä	SDP

Kansalaisten_kysymykset_kansanedustajille

1. Miten toivot tulevasi kohdeltavaksi, kun olet vanha ja sairas?

okainen ikäihminen ansaitsee arvokkaan vanhuuden ja turvallisen arjen ikääntyessään. Tällaisella on itselleni hyvää ja inhimillistä hoitoa. KD on esittänyt mm. neljän takuun mallia hoivaan: ulkoilutakuu, ruokailutakuu, hygieniatakuu ja yhteisötakuu. Ulkoilutakuu merkitsee, että vanhus pääsee ulkoilemaan vähintään kaksi kertaa viikossa. Ruokailutakuu mahdollistaa sen, että voi syödä rauhassa ja saa tarvittaessa apua syömiseen. Jokaiselle on taattava mahdollisuus pesuun, eikä hygieniatuotteista saa säästää. Yhteisötakuun avulla torjutaan aktiivisesti yksinäisyyttä ja vanhustenhoitoa on resursoitava niin, että nämä neljä takuuta pystytään toteuttamaan. Turvallinen vanhuus on ihmisoikeuskysymys, jota puolustamme määrätietoisesti. Vanhustenhoito on saatava sellaiselle tasolle, ettei ikääntymistä tarvitse kenenkään pelätä.

2. Miten aiot /aiotte edistää ja tukea eläkeläisten työllistymistä?

Eläkkeensaajissa on valtava potentiaali. Kokoneiden ja osaavien eläkeikäisten työnteko onkin kasvussa etenkin osa-aikaisissa työsuhteissa. Työvoimapulaa voidaan helpottaa lisäämällä eläkeläisten työnteon kannustimia, esimerkiksi muuttamalla verotusta siten, että eläkkeen määrä ei vaikuta eläkkeellä tehdyn työn verotuksen määrään tai tehtäviin vähennyksiin. Mallia voidaan ottaa Ruotsista, jossa eläkkeeltä töihin joko osa-aikaisesti tai kokonaan palaavien henkilöiden vuosittaisia tuloja verotetaan normaalia kevyemmin. Nyt toteutettava korotettu työtulovähennys on myös yksi kannustin.

3. Miten voitte varmistaa, että iäkkäät ihmiset eivät syrjäydy digitalisaation myötä yhteiskunnassa?

Kannatan digiopastuksen koordinoinnin ja toteutuksen toimintamallin jalkauttamista kuntatasolle. Kuntakenttä ja esimerkiksi vapaan sivistystyön kenttä sekä kirjastot tavoittavat erittäin hyvin suomalaiset eri puolilta maata. Lisäksi monet vapaaehtoisvoimin toimivat kolmannen sektorin järjestöt ja yhdistykset ovat jo nyt tukena kansalais- ja työväenyhdistysten lisäksi digitaidoissa auttamisessa. On kirjastoja, joissa henkilökunta on valmis opastamaan vaikkapa Kelan palveluissa sekä pakollisissa verkkoasioinneissa.

Digittömille olisi luotava oma kansallinen asiointikanava sekä puolesta asiointiin selkeät toimintavarat, jotka turvaavat myös yksityisyyttä. Ihmiset tarvitsevat kuitenkin edelleen kasvokkain tapahtuvaa opastusta myös opastuspalveluissa. On myös huomioitava jälleen alueellinen näkökulma asiaan. Monilla maaseuduilla yhdistystoimijat ovat ikääntyneitä ja toiminnot sekä resurssit ovat vähentyneet. Viranomaisten vahva käsitys siitä, että vapaaehtoisten toimesta digitukea pystytään järjestämään kattavasti koko Suomessa, on puutteellinen.

4. Vastaajan tiedot

Etunimi	Sari
Sukunimi	Essayah
Puolue/ryhmä	Kristillisdemokraatit

Kansalaisten_kysymykset_kansanedustajille

1. Miten toivot tulevasi kohdeltavaksi, kun olet vanha ja sairas?

Inhimillisesti. Toivon kykeneväni asumaan omatoimisesti mahdollisimman pitkään ja saavani tarvitsemani avun kotiin niin pitkään kuin se on turvallista ja järkevää.

2. Miten aiot /aiotte edistää ja tukea eläkeläisten työllistymistä?

Nykyinen eduskunta kevensi työtä tekevien eläkeläisten verotusta. Tämä on viisas päätös. Työn tekeminen eläkeellä pitää olla vapaaehtoista eikä köyhyyden pakottamassa oltiin, että joustavat työajat ja työnkuvat mahdollistavat eläkeläisten työnteon heille sopivalla tavalla, jos he haluavat ja jaksavat tehdä työtä.

3. Miten voitte varmistaa, että iäkkäät ihmiset eivät syrjäydy digitalisaation myötä yhteiskunnassa?

Digitaalisten palveluiden rinnalla on oltava tarjolla myös kasvokkaisia palveluja. Digi-palveluita pitää kehittää helppokäyttöisiksi ja ikäystävällisiksi. On myös lisättävä tukea ja opastusta digipalvelujen turvallisen käytön lisäämiseksi.

4. Vastaaajan tiedot

Etunimi	Tarja
Sukunimi	Filatov
Puolue/ryhmä	SDP

Kansalaisten_kysymykset_kansanedustajille

1. Miten toivot tulevasi kohdeltavaksi, kun olet vanha ja sairas?

Toivon, että minua kohdellaan arvostavasti ja saan hyvää hoitoa, kun sitä tarvitsen.

2. Miten aiot /aiotte edistää ja tukea eläkeläisten työllistymistä?

Toimivat työmarkkinat, joilla työnantajien on jouhevaa tarjota osa-aikatyötä ja joustavia työnteon tapoja, ovat tärkeä asia myös eläkeläisten työllistymiselle. Eläkejärjestelmän on syytä kannustaa oikeudenmukaisesti työn tekemiseen vielä eläkeiässäkin, jos intoa ja mahdollisuuksia siihen on.

3. Miten voitte varmistaa, että iäkkäät ihmiset eivät syrjäydy digitalisaation myötä yhteiskunnassa?

Julkisten palveluiden osalta automatisaation ja digitalisaation laajempi hyödyntäminen vapauttaisi resursseja kohdata ja palvella paremmin niitä, joiden digitaidot eivät sähköiseen asiointiin välttämättä riitä. On tärkeää, että palvelut ovat saavutettavissa kaikille kansalaisille - ja kansalaisten digitaidoissa on paljon vaihtelua.

4. Vastaajan tiedot

Etunimi	Atte
Sukunimi	Harjanne
Puolue/ryhmä	Vihreät

Kansalaisten_kysymykset_kansanedustajille

1. Miten toivot tulevasi kohdeltavaksi, kun olet vanha ja sairas?

Haluan vanheta arvokkaasti ja tietysti toivoisin pystyväni asumaan kotonani mahdollisimman pitkään. Tässä on otettava esille sadat tuhannet suomalaiset omaishoitajat, joita ilman vanhustenhoitomme ei toimisi ollenkaan. Heidän korvauksensa pitää laittaa kuntoon. Ei voi olla niin, että hyvinvointiyhteiskunta pyörii liikaa omaisten omatunnon ja lähimmäisenrakkauden varassa.

2. Miten aiot /aiotte edistää ja tukea eläkeläisten työllistymistä?

Verotuksen pitää vielä selkeämmin kannustaa pidentämään työuria ja kannustaa tekemään töitä myös eläkkeellä. Työtuloja ja eläkettä pitäisi verottaa erikseen. Esimerkiksi hoitoalan eläköityneelle henkilökunnalle pitäisi määräaikaaisesti saada erityinen veroporkkana palata töihin. Näin voisimme nopeasti helpottaa hoitajapulaa.

3. Miten voitte varmistaa, että iäkkäät ihmiset eivät syrjäydy digitalisaation myötä yhteiskunnassa?

Monet digitaaliset palvelut ovat liian hankalia nuoremmillekin. Varsinkin julkisten palveluiden pitäisi olla enemmän asiakaslähtöisiä ja myös henkilökohtaista palvelua pitää voida saada. Vanhemmille pitää järjestää kursseja ja koulutusta, koska ei heitä voi sen takia sulkea palveluiden ulkopuolelle.

4. Vastajaajan tiedot

Etunimi	Harry
Sukunimi	Harkimo
Puolue/ryhmä	Kokoomus

Kansalaisten_kysymykset_kansanedustajille

1. Miten toivot tulevasi kohdeltavaksi, kun olet vanha ja sairas?

Toivon tulevani kohdelluksi yksilönä ja että jos minulla on sairaus, joka vaatii hoitoa, ikä ei johda hoidon laiminlyöntiin/epäämiseen.

Huomautan kuitenkin ettei vanhuus sinänsä ole sairaus eikä jokainen vanha ole sairas, eikä jokainen sairas ole vanha.

2. Miten aiot /aiotte edistää ja tukea eläkeläisten työllistymistä?

Olen kansanedustaja enää noin 3 kk ajan, joten siinä ajassa ei paljon ehdi. Lait eivät ole esteenä eläkeläisten työllistymiselle. Sikäli mikäli esteitä on, ne ovat pikemminkin työnantajien asenteissa.

3. Miten voitte varmistaa, että iäkkäät ihmiset eivät syrjäydy digitalisaation myötä yhteiskunnassa?

Tämä on iso ja kasvava ongelma ja olen saanut siitä ihmisiltä jonkin verran tapauskertomuksia.

Palvelu toisensa jälkeen digitalisoidaan ja samalla luodaan uudenlaista esteellisyttä, jos palvelut eivät ole enää saatavissa muulla tavalla. Käsittääkseni tämä ei ole edes laillista, eikä ainakaan noudata perustuslain henkeä ihmisten tasavertaisista oikeuksista, mutta jonkun pitäisi valvoa sitä, että vaihtoehtoisia tapoja päästä palveluihin/ saada palveluja edelleen tarjotaan. Este digitaalisten palvelujen käytölle voi olla esimerkiksi se, että ihmisellä ei ole k.o. palvelujen ja niihin tunnistautumiseen vaadittavia melko uusia laitteita, hän ei osaa niitä käyttää, kädet/sormet eivät enää toimi riittävän näppärästi, tai muu fyysiseen kuntoon/ sairauteen liittyvä syy.

Olen tehnyt asiasta kirjallisen eduskuntakysymyksen enkä ole tyytyväinen vastaukseen, jonka sain.

4. Vastaajan tiedot

Etunimi	Satu
Sukunimi	Hassi
Puolue/ryhmä	Vihreät

Kansalaisten_kysymykset_kansanedustajille

1. Miten toivot tulevasi kohdeltavaksi, kun olet vanha ja sairas?

Huolta pitäen, turvallisuudesta huolehtien

2. Miten aiot /aiotte edistää ja tukea eläkeläisten työllistymistä?

Tuen eläkeläisten työntekoa. Työllistyminen edellyttää myös työmarkkinoilla asennemuutosta, mm. erilaiset osa-aikatyön muodot pitää ottaa käyttöön.

3. Miten voitte varmistaa, että iäkkäät ihmiset eivät syrjäydy digitalisaation myötä yhteiskunnassa?

Digitaitoja pitää vahvistaa ja tarjota myös kaikissa julkisissa palveluissa mahdollisuus asioida paikan päällä.

4. Vastajaajan tiedot

Etunimi	Eveliina
Sukunimi	Heinäluoma
Puolue/ryhmä	Sdp

Kansalaisten_kysymykset_kansanedustajille

1. Miten toivot tulevasi kohdeltavaksi, kun olet vanha ja sairas?

Toivoisin saavani asua kotona ja elää normaalia elämääni mahdollimman pitkään. Jos sairastun enemmän, niin toivon tietysti hyvää kohtelua hoiva- tai hoitopaikoissa. Hoitajan tai lääkärin vastaanotolle pitää päästä joustavasti ja vaivat parantaa nopeasti, etteivät ne pääse pahenemaan. Toivon myös, että minua kuullaan itseäni koskevissa päätöksissä.

2. Miten aiot /aiotte edistää ja tukea eläkeläisten työllistymistä?

Ihmisten oman elämän mielekkyyden ja ns. huoltosuhteen parantamiseksi on pyrittävä siihen, että ihmiset voisivat jatkaa työelämässä mahdollisimman pitkään. Koska ikääntyvien toimintakyky, jaksaminen ja palautumiskyky vaihtelevat, tarvitaan työurien loppupäässä työelämän joustoja. Nämä voivat liittyä työtehtäviin (fyysisesti raskaita töitä kevennetään), työaikaan (mahdollisuus työajan lyhentämiseen) ja joustaviin osa-aikatyö – osa-aikaeläke –ratkaisuihin.

Lait mahdollistavatkin jo eläkeläisten työskentelyn ja eläkkeelle siirtymisen melko joustavasti. Henkilökohtaisesti pyrin vaikuttamaan erityisesti asenteisiin, sillä pitkälti kyse on asenteista. Varsinkin moni akateemista työtä tekevä kokee loukkaavana pakollisen eläköitymisen 68-vuotiaana, kun esimerkiksi tutkijoiden työ saattaa jatkua vielä pitkään virallisen eläkeiän jälkeen. Tässä kohtaa on lainsäädännössä uudistamisen paikka.

Asenteiden suhteen tärkeintä on nähdä ikääntyvien määrän kasvu voimavarana. Ikäihmisillä on taitoja, viisautta ja elämäkokemusta, joka voivat hyödyttää sekä lähiyhteisöjä että yhteiskuntaa. Hiljaisen tiedon välittäminen tukee jatkuvuutta. Ikääntyneet ovat ratkaisevassa asemassa myös epävirallisen hoivan tarjoamisessa: isovanhemmat hoitavat usein lapsenlapsiaan ja monet huolehtivat iäkkäistä puolisoistaan. Lisäksi eläkeläiset tekevät tärkeää työtä kolmannen sektorin yleishyödyllisissä yhdistyksissä ja muissa yhteisöissä. Ilman tätä panosta ei suomalainen yhteiskunta toimisi.

Ikäsyrrinnälle pitää panna stoppi. Sitä kokevat varsinkin monet eläkeikää lähestyvät.

3. Miten voitte varmistaa, että iäkkäät ihmiset eivät syrjäydy digitalisaation myötä yhteiskunnassa?

Monet ikäihmiset ovat jo hyvin mukana vaikkapa digitaalisissa palveluissa, joita on kehitettävä aina vain meidän asiakkaiden kannalta helpoksi käyttää. Erilaisissa palveluissa tulee olla käyttäjistä ja omaisista koostuvia asiakasraateja. Tulevia käyttäjiä pitää osallistaa jo valmisteluvaiheessa.

Vanhoista ihmisistä sekä vanhoista ikäluokista puhuttaessa on muistettava, etteivät ikääntyvät ole mikään yhtenäinen ryhmä. Kuten kaikissa ikäryhmissä, mukana on ihmisiä erilaisista taustoista. Tärkeä koulutus ja maailmankatsomus vaihtelevat. Sukupuolen moninaisuus koskee myös vanhoja ihmisiä. Ikääntyvien ihmisten ikäkin vaihtelee kymmeniä vuosia.

Syrjäytymistä vähentää, kun digitaaliset palvelut ovat saavutettavia. Niissä on huomioitava aistien heikkoudet (tekstin koko, mahdollisuus viestin kuuntelemiseen, videoiden tekstitys) sekä muistiystävällisyys (selkeys ja yksinkertaisuus, ei liian monta porrasta, riittävä opastus).

Kuitenkin melko suuri joukko on vaarassa syrjäytyä digitalisaatiosta. Mahdollisimmin moni heistä pitää löytää ja auttaa toimimaan digitaalisissa ympäristöissä. Heille tulee myös olla kanavia, joiden kautta he saavat tarvitsemansa palvelut muulla keinoin kun netistä - puhelimitse tai menemällä paikan päälle.

Esimerkiksi teleoperaattorit pitää velvoittaa tarjoamaan puhelinliittymien myyntikanavia jokaiselle paikkakunnalle. Etenkin syrjäisempien paikkakuntien ongelma on, että liittymiä saa hankittua vain maakuntien keskustaajungeista, jos ihmisillä ei ole nettiyhteyksiä. En tästä kirjallisen kysymyksen vastuuministerille viime vuonna.

4. Vastaajan tiedot

Etunimi	Hanna
Sukunimi	Holopainen
Puolue/ryhmä	Vihreät

Kansalaisten_kysymykset_kansanedustajille

1. Miten toivot tulevasi kohdeltavaksi, kun olet vanha ja sairas?

Kun olen vanha ja sairas, toivon tulevani kohdatuksi ihmisenä. Ikääntyvillä on samat oikeudet kuin muillakin. Ihmisiä ei saa syrjiä iän perusteella. Haluan päästä ulkoilemaan, vaikka asuisin palvelutalossa, haluan saada mahdollisuuden liikuntaan ja haluan ihmisiä ympärille. Ihmisten omaa toivetta hoidosta tulee kunnioittaa.

2. Miten aiot /aiotte edistää ja tukea eläkeläisten työllistymistä?

Jos ansiotyön jatkaminen eläkeiän jälkeen on henkilölle itselleen mielekästä, siihen tulee kannustaa. Joustavan osa-aikaeläkkeen ja osa-aikatyön yhdistäminen pitää tehdä helpoksi. Eläkkeelle tulee voida siirtyä hallitusti ja asteittain, esimerkiksi osa-aikatyön tai työjaksojen kautta, mitä osittainen varhennettu vanhuuseläke myös tukee. Ansiotyön eläkkeellä ei pitäisi kuitenkaan olla pakon sanelemaa, kuten valitettavasti matalaa palkkaa ansainneilla se usein on. Samoin perhevapaita käyttäneet voivat pudota tuloloukkuun. Siksi on vaikutettava kohtuullisten eläkkeiden muodostumiseen jo työiässä.

3. Miten voitte varmistaa, että iäkkäät ihmiset eivät syrjäydy digitalisaation myötä yhteiskunnassa?

Hyvin iäkkäiden ihmisten ei voida olettaa hallitsevan kaikkia digitaalisia taitoja palvelujen saamiseksi. Digitaalisten taitojen opetteluun tulee olla kuitenkin tarvittaessa tukea.

Apua tulee aina saada myös puhelimitse tai paikan päällä. Esimerkiksi henkilökohtaisten pankkipalveluiden saatavuus ei voi liiaksi heikentyä. Tästä on huolehdittava myös lainsäädännöllä. On myös nuorempia henkilöitä, jotka eivät syystä tai toisesta pysty asioimaan digitaalisesti tai osaa käyttää verkkopalveluita. Palvelut eivät saa heikentyä digitalisaation myötä. Tämä on yhdenvertaisuuskysymys, eikä siitä voi tinkiä.

4. Vastaajan tiedot

Etunimi	Mari
Sukunimi	Holopainen
Puolue/ryhmä	Vihreä eduskuntaryhmä

Kansalaisten_kysymykset_kansanedustajille

1. Miten toivot tulevasi kohdeltavaksi, kun olet vanha ja sairas?

Toivon voivani elää mahdollisimman täyttä elämää myös ikääntyneenä, että esteetön kaupunkiympäristö mahdollistaa omatoimisen liikkumisen mahdollisimman pitkään ja että saan nauttia kulttuurista, ruuasta ja elämyksistä. Toivon, että en jää yksin. Toivon, että saan arvostavaa, inhimillistä ja ystävällistä kohtelua, ja oman toimintakykyni vaatimaa tukea ja hoivaa. Toivon, että ihmiset, jotka hoitavat minua, voivat itsekin hyvin. Jokainen ihminen ansaitsee arvokkaan vanhuuden ja luottamuksen siihen, että hänestä pidetään huolta.

2. Miten aiot /aiotte edistää ja tukea eläkeläisten työllistymistä?

Työ tuo parhaimmillaan elämään merkitystä, innostusta ja varmuutta. Yksi olennainen tapa edistää eläkeläisten työllisyyttä, on vaikuttaa työelämän asenteisiin ja rakenteisiin. Osa-aikatyön mahdollisuudet voisivat olla monelle ikäihmiselle kiinnostavia, ja samalla työyhteisö voisi saada arvokasta näkemystä ja kokemusta riveihinsä.

3. Miten voitte varmistaa, että iäkkäät ihmiset eivät syrjäydy digitalisaation myötä yhteiskunnassa?

Tärkeä kysymys. Digitalisaatio tarjoaa paljon mahdollisuuksia kehittää palveluita ja niiden saavutettavuutta. Samalla on erittäin tärkeää huolehtia, että kukaan ei putoa keltasta. Palveluita on tarpeen mukaan oltava saatavilla myös kasvokkain tai puhelimitse. Mutta samaan aikaan on tarjottava myös ikäihmisille kannustusta ja mahdollisuuksia oppia digitaatioita.

4. Vastaajan tiedot

Etunimi	Saara
Sukunimi	Hyrkkö
Puolue/ryhmä	Vihreät

Kansalaisten_kysymykset_kansanedustajille

1. Miten toivot tulevasi kohdeltavaksi, kun olet vanha ja sairas?

Toivon, että minua kuullaan ja kohdellaan arvostavasti vaikka muistikin menisi.

2. Miten aiot /aiotte edistää ja tukea eläkeläisten työllistymistä?

Työllistymistä estäviä tekijöitä muuttamalla eli esim. verotusratkaisuilla ja eläkekertymään vaikuttavilla toimilla.

3. Miten voitte varmistaa, että iäkkäät ihmiset eivät syrjäydy digitalisaation myötä yhteiskunnassa?

Julkiset palvelut tulee olla saatavissa myös puhelimitse ja asioimalla suoraan palveluntarjoajan kanssa. Paperisia lomakkeita tulee olla mahdollisuus käyttää. Ilmaista digitukea tulisi olla saatavilla matalalla kynnyksellä.

4. Vastaajan tiedot

Etunimi	Kaisa
Sukunimi	Juuso
Puolue/ryhmä	Perussuomalaiset

Kansalaisten_kysymykset_kansanedustajille

Respondent:

-

Response on:

19.01.2023, 22.37 - 19.01.2023, 23.36

1. Miten toivot tulevasi kohdeltavaksi, kun olet vanha ja sairas?

Toivon, että minua kuunnellaan, annetaan aikaa puhua, vastata, syödä ja juoda, liikkua, kävellä. Toivon voivani ulkoilla. Että lapseni käyvät luonani ja halaavat minua. Toivoisin voivani asua omassa kodissa, jossa olisi muistoja elämästäni. Toivoisin voivani katsoa televisiota, soittaa puheluja. Toivoisin, että voisin valvoa myöhään ja nukkua pitkään ja joskus minut vietäisiin jonnekin ulos kahville. Toivoisin, että minulla olisi kunnan tyyny ja lämmin peitto, villasukkia ja villavaatetta, jotta ei palella. Toivoisin, että saisin tarvittaessa apua. Kun sairastun, toivon saavani hoitoa vaivoihini, mutta myös että joku huomaa vaivani jos en kykene itse ilmoittamaan. Ettei ikä olisi este sille, ettei pääsisi hoidon tai tutkimusten piiriin. Toivon, että joku huomioi aistieni heikentymisen: otan mielelläni kuulolaitteen ja silmälasit, mikäli tarve. Toivon, että hampaitteni kunnosta pidetään huolta. Jos olen vuoteeseen hodettava, toivon, että asentoani korjataan ja ihon kunnosta pidetään huolta. Minulla on monia toiveita, mutta pahoin pelkään, että ne eivät toteudu. Eniten toivon kuitenkin, että lapseni kävisivät luonani.

2. Miten aiot /aiotte edistää ja tukea eläkeläisten työllistymistä?

Kannustamalla hakeutumaan oman alan työhön, mikäli henkilöllä on halukkuutta, terveyttä ja intoa. Arvostamalla hiljaista tietoa, jota jo työelämässä olleella on. Hyvät työterveyshuollon palvelut keikkatöitä tekeville eläkeläisille kuten hoitoalan osaajille. Perehdytystä tehtäviin, elämäntilanteet huomioiden. Antamalla mahdollisuuksia omalla esimerkillä. Kansanedustajana palkkasin avustajan, joka oli omasta työstään jo eläkkeellä. Arvostan hiljaista tietoa. Ihminen, jolla on työvuosia takana ja intoa oppia uutta, pelastaa monella työpaikalla henkilöstövajetta. Kannustamalla työsopimuksen tekoon. Voisiko palkkauksesta aiheutuvia sivukuluja jotenkin kompensoida, jos palkkaa eläkeläisen? Entä verotuksen keventäminen, jos tekee eläkkeellä töitä. Kannustaa yrityksiä palkkaamaan ikääntyneitä- seniorimyönteisen työilmapiirin luominen.

3. Miten voitte varmistaa, että iäkkäät ihmiset eivät syrjäydy digitalisaation myötä yhteiskunnassa?

Puhelinpalvelujen on oltava olemassa ja niitä on oltava myös maksutta. Perusasioiden hoitamisen tulee olla myös puhelimitse mahdollista. Tietoa ja ohjeita on saatava, mihin voi soittaa. Tiedottamisen lisäämistä. Edistämällä kotiin vietäviä palveluja, joissa autetaan myös arkipäivän juoksevilla asioissa. Ikääntyneille tulee kehittää omaa teknologiaa: helpokäyttöistä. Kodinkone ym teknisten laitteiden kehittämisessä on huomioitava, että manuaalisesti käytettävät laitteet säilyvät, eikä kaikki ole kosketusnäyttöjä. Yksinkertaistamalla asioita, ei liian monimutkaista. Opettamista ja kouluttamista esim pankkipalvelut. Pankkien tulisi neuvoa sähköinen laskunmaksu ym. Lakiin tulisi kirjata erikseen se, että ihmisillä tulee olla oikeus myös ei sähköisiin palveluihin. Vapaaehtoistyötoiminnan tukeminen ja järjestötoiminta tärkeää, vanhusasiavaltuutetulle viestiä tarvittaessa. Digikuilun ennaltaehkäisy iäkkäiden rohkaisu, kannustus, kohtuuhintaiset tuotteet, digikoulutus. Senioritoiminta avuksi tukemaan. Iäkkäiden äänen esillä pitäminen on tärkeää. Jopa 50 plus vuotiaat voivat olla ulkona digimaailmasta eli asia voi koskea myös nuorempia. Puhelinluettelot ja ”keltaiset sivut” - yritysluettelo ajatus takaisin eli pitää voida löytää kehen olla yhteydessä kun tilanne vaatii.

4. Vastaaajan tiedot

Etunimi	Arja
Sukunimi	Juvonen
Sähköposti	arjajuvonen@eduskunta.fi
Puolue/ryhmä	Perussuomalaiset

Kansalaisten_kysymykset_kansanedustajille

1. Miten toivot tulevasi kohdeltavaksi, kun olet vanha ja sairas?

Toivon, että minulle mahdollistetaan asuminen ja eläminen omassa kodissani niin pitkään kuin se kohtuudella onnistuu puolison vastavuoroisella sekä avopalvelujen ja erilaisten jatkuvasti kehittyvien apuvälineiden tuella. Kun kotona asuminen ei enää onnistu, toivon pääseväni lähellä omaisia sijaitsevaan palvelukotiin ja lopulta hoitolaitokseen, jossa toivon olevan suomen kieltä osaava, riittävä henkilöstö takaamassa hyvän hoidon ja turvallisuuden. Lisäksi sopiva virikkeellinen toiminta ja omaan kuntoon suhteutettu ulkoilu ja retkeily olisi mukava lisä. Itselleni ja kaikille muille ikääntyneille toivon ihmisarvoa kunnioittavaa kohtelua.

Kun kuitenkin meistä jokainen on tällä maallisella vaelluksella määrääjän, olisi paikallaan, että lähtö tulisi rauhallisesti niin että ei tarvitsisi olla pitkään raskaassa hoidossa, joka olisi itselle, läheisille ja yhteiskunnalle kuluttavaa.

Mukava olisi myös se, että jollakin keinolla saataisiin muisti pysymään vireänä, jolloin voisi muistella pitkän elämän monia huikeita kokemuksia.

2. Miten aiot /aiotte edistää ja tukea eläkeläisten työllistymistä?

Pääsääntö on se, että säädettyssä eläkeiässä oleva ihminen on työpanoksensa antanut eikä häntä enää veloiteta työnteekoon. Työn pitää olla vapaaehtoista.

Nykyisin ja tulevaisuudessa eläkeläiset ovat terveempiä, toimintakykyisempiä, koulutetumpia ja osaavampia kuin ennen. Heissä on suuri potentiaali työmarkkinoita ajatellen. Sitä kannattaa hyödyntää mieluummin kuin yrittää sopeuttaa Suomen melko vaikeisiin oloihin (mm. ilmasto, sijainti, kieli, kulttuuri) kaukomailta mahdollisesti tulevia työntekijöitä.

Kun väestökehitys osoittaa, että työvoimasta on lähivuosina kasvava puute, on paikallaan kannustaa eläkeläisiä osallistumaan työelämään voimiensa ja työkykynsä mukaisesti joko kokopäiväisesti, osa-aikaisesti tai jaksottain. Osa-aikaista tai ruuhka-aikaista työvoiman tarvetta on perusteltua pyrkiä täyttämään eläkeläisten avulla.

Eläkkeen ja palkan yhteensovitus niin, että työnteosta ei veroteta kohtuuttomasti, on tärkeää. Työhön voisi liittyä myös työnantajan tarjoamaa virkistys- ja kuntoutustoimintaa, joka voi toimia houkuttimena osallistua työelämään.

Jos tarvitaan lainsäädäntöä eläkeläisten vapaaehtoisen työllistymisen edistämiseksi, olen valmis tukemaan sitä.

3. Miten voitte varmistaa, että iäkkäät ihmiset eivät syrjäydy digitalisaation myötä yhteiskunnassa?

On tärkeää, että digitalisaatiota kehitettäessä erityinen huomio kohdistetaan iäkkäiden ja muiden erityisryhmien tarpeisiin. Keskeinen vastuu on järjestelmien kehittäjillä, joita tulee sopivin tavoin tähän velvoittaa. Varsinkin julkisten palvelujen osalta tulee hallinnollisin ohjein ja määräyksin varmistaa iäkkäiden ihmisten tarpeet.

Suuri vastuu on iäkkäillä itsellään hankkia valmiudet ja rohkeus käyttää digitaalisia palveluita. Esim. hyvinvointialueiden ja kuntien tulee panostaa diigisyryjäytymisen ehkäisyyn. Myös esim. Yle voisi televisiossa lähettää ikäihmisille suunnattuja digiopastusohjelmia. Mm. eläkeläis- ja muut vapaaehtoisjärjestöt ovat avainasemassa.

Kasvava osa iäkkäistä ihmisistä on elänyt jo keski-ikässä digiaikaa ja syrjäytymisvaarassa olevien määrä todennäköisesti pienenee jatkuvasti. Ongelma on näin vähenemässä eikä niiden, jotka ovat vaarassa, tukeminen ole kohtuuton saatavaan hyötyyn nähden.

Digitaalinenkin tasa-arvo on niin tärkeää, että siihen pitää panostaa.

4. Vastaajan tiedot

Etunimi	Toimi
Sukunimi	Kankaanniemi
Puolue/ryhmä	Perussuomalaiset

Kansalaisten_kysymykset_kansanedustajille

1. Miten toivot tulevasi kohdeltavaksi, kun olet vanha ja sairas?

Yhdenvertaisesti muiden suomalaisten sairaiden ja toimintavaikeuksista kärsivien kanssa.

2. Miten aiot /aiotte edistää ja tukea eläkeläisten työllistymistä?

Eläketurvan tulisi kattua myös palkkatyötekeville eläkeläisille.

3. Miten voitte varmistaa, että iäkkäät ihmiset eivät syrjäydy digitalisaation myötä yhteiskunnassa?

Ikäsyrrjinnän karmeimpia muotoja on digisyrrjytyminen ja toisen luokan kansalaisuus. Kaikki peruspalvelut tulee myös jatkossa varmistaa henkilökohtaisina palveluina. Iäkkäitä ei pidä pakottaa sellaisen teknologian uhreiksi, joita he eivät kykene käyttämään.

4. Vastajaajan tiedot

Etunimi	Kimmo
Sukunimi	Kiljunen
Puolue/ryhmä	SDP

Kansalaisten_kysymykset_kansanedustajille

1. Miten toivot tulevasi kohdeltavaksi, kun olet vanha ja sairas?

Toivon tulevani kohdelluksi tasavertaisesti ja oikeudenmukaisesti, että ääntäni ja mielipiteitäni varsinkin omaa elämäni kohtaan kuunnellaan ja kunnioitetaan, että muut näkisivät elämäni yhtä arvokkaana, vaikka olen vanha ja sairas.

2. Miten aiot /aiotte edistää ja tukea eläkeläisten työllistymistä?

Työnteon tulee olla eläkeläisellekin kannattavaa ja kannustavaa. Verotuksessa on otettava huomioon paremmin eläkeläisten työllistyminen, joka on erinomaisen tärkeää kasvavan kestävyysvajeen ja työvoimapulan ikeessä. Eläkeläisten joukossa on hyvin paljon sellaista työvoimaa, joka voi antaa vielä erinomaisella tavalla panoksensa työelämän käyttöön. Se pitää pystyä hyödyntämään mahdollisimman hyvin, joten myös ajatusmaailmaa on muutettava työelämässä ja työnantajien piirissä. Eläkeläinen voi hyvinkin arvokas työntekijä!

3. Miten voitte varmistaa, että iäkkäät ihmiset eivät syrjäydy digitalisaation myötä yhteiskunnassa?

Varsinkin ihmisten elämässä ratkaisevan tärkeässä asemassa olevien tietojärjestelmien on oltava mahdollisimman toimintavarmoja, yksinkertaisia ja loogisia käyttää. Myös hyvät tietoliikenneyhteydet on turvattava mahdollisimman kattavasti ja laajasti. Tämä on tärkeää myös syrjäseuduilla. Korona-aika on auttanut myös monia eläkeläisiä ottamaan poikkeuksellisen suuren digiloikan lyhyessä ajassa ja siitä prosessista on otettava oppia ja niitä käytäntöjä ja ratkaisuja on jalostettava eteenpäin. Juuri tämä digiloikka on osoittanut sen, että nopeakin kehitys on täysin mahdollista, kun olosuhteet niin vaativat.

4. Vastaajan tiedot

Etunimi	Marko
Sukunimi	Kilpi
Puolue/ryhmä	Kokoomus

Kansalaisten_kysymykset_kansanedustajille

1. Miten toivot tulevasi kohdeltavaksi, kun olet vanha ja sairas?

Jokainen varmasti toivoo, että tulisi kohdelluksi hyvin – niin minäkin.

On tärkeää, että ihmiset huomioidaan yksilöinä heidän omat toiveensa ja arvonsa huomioiden. Tukea on saatava, jotta kotona-asuminen olisi mahdollista niin pitkään kuin ikäihminen kokeen sen itselleen parhaimmaksi vaihtoehdoksi.

Kun hoitopaikkaa tarvitaan, niin se pitää järjestyä ilman kohtuutonta viivytystä.

2. Miten aiot /aiotte edistää ja tukea eläkeläisten työllistymistä?

Monella alalla on työvoimapulaa ja toisaalta moni eläköitynyt toivoo mielekästä tekemistä eläkepäivilleen. Lisätulo on myös tervetullutta.

Arvokas osaaminen ja aktiivisuuden hyödyntäminen on myös yhteiskunnan etu. Tuen mielelläni sellaista veropolitiikka ja muita päätöksiä, jotka mahdollistavat eläkeläisten vapaaehtoista työllistymistä.

3. Miten voitte varmistaa, että iäkkäät ihmiset eivät syrjäydy digitalisaation myötä yhteiskunnassa?

Digitaalinen muutos ympärillämme on nopeaa. Kaikki eivät ole pysyneet mukana. Arviolta miljoona suomalaista tarvitsee digineuvontaa. Neljännesmiljoona yli 65-vuotiaista ei ole koskaan käyttänyt internetiä.

Seuraavassa hallitusohjelmassa ikäänntyneiden digitaitojen parantamiseen tarvitaan lisää vauhtia. Vastuuta ja rahoitusta pitää antaa kirjastoille, kansalaisopistoille sekä muulle vapaalle sivistystyölle digitaitojen jalkauttamiseksi ikäihmisille. Uuden oppiminen sekä sosiaalinen kanssakäyminen lisäävät omatoimisuutta ja hyvinvointia sekä kotona vietettäviä elinvuosia.

Vanhustyön keskusliiton SeniorSurf-toiminta ansaitsee työstään kiitokset samoin kuin Marttaliitto. Arvokasta käytön tukea ja opetusta tarjoavat myös monet viranomaiset, yritykset, kirjastot, kansalaisopistot ja kansalaisjärjestöt. Ongelma on, että tieto tuesta on sirpaleista ja digitaidottomalle avun löytäminen on erityisen vaikeaa.

4. Vastaaajan tiedot

Etunimi	Pauli
Sukunimi	Kiuru
Puolue/ryhmä	Kokoomus

Kansalaisten_kysymykset_kansanedustajille

1. Miten toivot tulevasi kohdeltavaksi, kun olet vanha ja sairas?

Inhimillisesti ihmisenä joka nähdään ennemminkin voimavarana yhteiskunnalle kuin taloudellisena taakkana.

2. Miten aiot /aiotte edistää ja tukea eläkeläisten työllistymistä?

Pyrkii nostamaan näiden ihmisten elämäkokemuksen ja osaamisen merkitystä sekä kannustavampaa verotusta.

3. Miten voitte varmistaa, että iäkkäät ihmiset eivät syrjäydy digitalisaation myötä yhteiskunnassa?

palvelujen varmistaminen myös ihmisille jotka eivät pysty/osaa hoitaa niitä digitaalisesti. Nuoremman sukupolven vastuunkantoa iäkkäämmistä mitä voisivat auttaa esimerkiksi erilaiset asumisjärjestelyt sekä julkiset tilat.

4. Vastaajan tiedot

Etunimi	Ari
Sukunimi	Koponen
Puolue/ryhmä	PS

Kansalaisten_kysymykset_kansanedustajille

1. Miten toivot tulevasi kohdeltavaksi, kun olet vanha ja sairas?

Ihmisyyttä kunnioittaen ja tarvittavat palvelut ja hoito varmistaen.

2. Miten aiot /aiotte edistää ja tukea eläkeläisten työllistymistä?

Verotuksen kautta

3. Miten voitte varmistaa, että iäkkäät ihmiset eivät syrjäydy digitalisaation myötä yhteiskunnassa?

Palveluita on tarjottava myös ihmiskasvoisia palveluina ja tukea laitteiden sekä osaamisen osalta tarjottava:

4. Vastaaajan tiedot

Etunimi	Merja
Sukunimi	Kyllönen
Puolue/ryhmä	Vasemmistoliitto

Kansalaisten_kysymykset_kansanedustajille

1. Miten toivot tulevasi kohdeltavaksi, kun olet vanha ja sairas?

Kunnioittavasti

2. Miten aiot /aiotte edistää ja tukea eläkeläisten työllistymistä?

Työantajan maksuja alkentamalla sekä mahdollisesti verohelpotusta tekijälle jos meinaa kannustinloukku estää järkevän tekemisen.

3. Miten voitte varmistaa, että iäkkäät ihmiset eivät syrjäydy digitalisaation myötä yhteiskunnassa?

Uskallan vähän haastaa tämän kysymyksen osalta, koska digitalisaation puute ei mielestäni syrjäännytä ihmistä. Oma äitinikin asuu yksinään ja hän ei missään nimessä halua tietolaitteita, vaikka niitä on sujuvasti aikoinaan työssään käyttänyt ja silti hänellä ei ole merkkejäkään syrjäytymisestä. Digitalisaation ulkopuolella olevia on tuettava, että he saavat päivittäiset asiat hoidettua.

4. Vastajaajan tiedot

Etunimi	Sheikki
Sukunimi	Laakso
Puolue/ryhmä	Perussuomalaiset

Kansalaisten_kysymykset_kansanedustajille

1. Miten toivot tulevasi kohdeltavaksi, kun olet vanha ja sairas?

Toivon, että omaa tahtooni kunnioitetaan, saan asua kotonani niin pitkälle kuin se on turvallisuuteni kannalta mahdollista, ja toivon saavani apua silloin kun sitä tarvitsen.

2. Miten aiot /aiotte edistää ja tukea eläkeläisten työllistymistä?

Yli 100 000 eläkeläistä tekee jo nyt töitä, se on hieno asia. Veroedusta on puhuttu. Siinä olisi järkeä ja kannustavuutta, mutta se pitäisi toteuttaa siten, että se ei johda ”taktikointiin” esimerkiksi niin, että jää eläkkeelle aikaisemmin vain siksi, että voisi jatkaa edullisemmalla verotuksella työtä, on myös paljon työkyvyttömyyseläkeläisiä, joille työnteko ei ole mahdollista. Kunhan nämä ongelmat saadaan ratkottua, on syytä edistää asiaa.

3. Miten voitte varmistaa, että iäkkäät ihmiset eivät syrjäydy digitalisaation myötä yhteiskunnassa?

Tämä on äärimmäisen tärkeä asia, josta itselläni on läheisteneni kautta paljon kokemusta. Kaikki tästä puhuvat, eli ovat

”sanoissa myötämielisiä”, mutta konkretia puuttuu. Itse olen ajatellut, että se konkretia voisi olla esim seuraava: 1) kaikki palvelut pitää olla myös ei-digitaalisina, ja ilman kohtuuttomia odotusaikoja tai lisäkustannuksia, Tästä pitäisi säätää lailla. 2) jokaisessa kunnassa tulisi olla piste, johon iäkäs tai hänen edustajansa voi mennä ja sieltä saisi ihan selvää apua näiden asioiden hoitoon, myös ilman kohtuutonta jonotusta ja lisäkustannuksia.

4. Vastaajan tiedot

Etunimi	Aki
Sukunimi	Linden
Puolue/ryhmä	SDP

Kansalaisten_kysymykset_kansanedustajille

1. Miten toivot tulevasi kohdeltavaksi, kun olet vanha ja sairas?

Ihmisten pitää saada aina ihmisläheinen ja asianmukainen hoito jossa voi kokea itsensä arvokkaaksi ihmiseksi.

Mitä vanhemmaksi tulee sitä hauraammaksi tulee ja tarvitsee enemmän tukea ja apua. Ikäihmisiä pitää arvostaa eikä kenenkään tule joutua kokemaan yksinäisyyttä tai sitä ettei sinua kannata hoitaa.

Ihmisiä pitää siis aina kohdella ja hoitaa siten että jokainen ihminen kokee olevansa ainutlaatuinen ja arvokas.

2. Miten aiot /aiotte edistää ja tukea eläkeläisten työllistymistä?

Tiedämme, että Suomessa on huomattavan paljon matalampi työllisyysprosentti iäkkäiden työntekijöiden osalta kuin esimerkiksi Ruotsissa: Länsinaapurissamme oli vuonna 2019 yli 60-vuotiailla miehillä 20 prosenttiyksikköä ja naisilla 14 prosenttiyksikköä korkeampi työvoiman osallistumisaste. Työvoimapulasta kärsivässä maassa tulee mahdollistaa työmarkkinoille pääsy kaikille työkykyisille ja tietysti työhaluiselle ikäihmisille. Heillä on pitkä työura ja osaaminen taustalla joten heidän tietotaitoaan tulisi arvostaa enemmän.

Perussuomalaiset edistäisivät työllistymistä muun muassa kannustinloukkujen purkamisella ja ansiotuloverotuksen keventämisellä. On tärkeää, että sosiaaliturva sekä eläkkeiden – ja ansiotuloverotus muodostavat sellaisen kokonaisuuden, jossa esimerkiksi osa-aikaista työtä voi ja kannattaa ottaa vastaan.

3. Miten voitte varmistaa, että iäkkäät ihmiset eivät syrjäydy digitalisaation myötä yhteiskunnassa?

Digitalisaation hyvistä puolista huolimatta myös pelkona on, että ihmiset eivät saa heille kuuluvia palveluita, kun kasvokkain tapahtuvan kohtaamisen sijaan asiat hoidetaan etäyhteyksiä hyödyntäen. Monilla ei ole varaa ostaa kalliita laitteita saati osaamista niiden turvalliseen käyttöön. Meille nuoremmillekin se on monesti iso haaste. Näin ollen myös henkilökohtainen palvelu tulee varmistaa. Lisäksi tulee tarjota matalan kynnyksen henkilökohtaisia palveluita digitaitojen opastamiseen .

4. Vastaajan tiedot

Etunimi	Leena
Sukunimi	Meri
Puolue/ryhmä	Perussuomalaiset

Kansalaisten_kysymykset_kansanedustajille

1. Miten toivot tulevasi kohdeltavaksi, kun olet vanha ja sairas?

Siihen asti, kun en tarvitse apua, toivon, että saan elää ihan normaalia elämää ja tehdä mitä itse haluan. Olisi mukavaa jos joku arvostaisi mielipiteitäni ja saisin oppia uusia asioita myös nuoremista sukupolvilta.

Sitten kun tarvitse apua, niin toivon, että elämäntarinani tunnetaan ja mahdollistetaan oman elämäntarinan näköinen elämä, johon kuuluu minulle mieluisia asioita. Toivon voivani olla kotona niin kauan kuin saan asua mieheni kanssa, mutta yksin en huonokuntoisena halua olla omassa kodissa. Siinä vaiheessa toivon pääseväni yhteisökotiin, jossa on ammattitaitoiset hoitajat, mutta myös kulttuuria, luontolähtöisyyttä sekä kampaajan ja kosmetologin palveluita. Hoitajien ammattitaitoon kuuluu kinestetiikan osaaminen, joka varmistaa sen, että omatoimisuutta tuetaan ja minua autetaan kivuttomasti. Että yhteisökodissakin saan tavata läheisiäni ja sinne voi tulla kanssani juhlimaan erilaisia asioita.

2. Miten aiot /aiotte edistää ja tukea eläkeläisten työllistymistä?

Oma mieheni on 71-vuotias ja käy edelleen päivän viikossa töissä. Hän sanoo, että jos työ on mielekästä ja saa itse määritellä, minkä verran sitä haluaa tehdä, niin töissä on mukava käydä eläkkeellä ollessaankin. Myös johtamisella ja työyhteisön ilmapiirillä on iso merkitys. Kokeeko edelleen olevansa arvostettu työyhteisön jäsen. Uskon, että nämä mieheni mielipiteet koskevat monia muitakin. On huomioitava, että joissakin ammateissa työn jatkaminen on helpompaa ja toisissa paljon hankalampaa.

3. Miten voitte varmistaa, että iäkkäät ihmiset eivät syrjäydy digitalisaation myötä yhteiskunnassa?

Digitaitoja tulee tarvittaessa opastaa kädestä pitäen eli jos joku palvelu on digitaalista, on varmistettava, että ikäihmiset saavat sen käyttöön koulutuksena. Toivon, että ikäihmisten ”neuvolatoiminta” käynnistyisi joka puolella Suomea ja esimerkiksi tähän käyntiin voisi lisätä teeman siitä, tarvitseeko henkilö ohjausta digitaalisten palveluiden käyttämiseen. Tällä käynnillä tulisi siis kartoittaa koko elämäntilanne, ei pelkästään terveysasioita. Töin pitää olla myös taho/henkilö, joka sitten ottaa kopin tästä asiasta. Myös järjestöt ja esimerkiksi kansalaisopistot voivat järjestää kurseja, mutta mielestäni on erityisen tärkeää, että osaaminen varmistetaan myös niiden henkilöiden osalta, jotka eivät itse aktiivisesti kurssille hakeudu. Lisäksi on muistettava, että aina tulee olemaan ihmisiä (ei pelkästään ikäihmisiä) jotka syystä tai toisesta eivät pysty digitaalisia palveluita käyttämään ja heillekin on palvelut turvattava. Tämänkin voisi kartoittaa edellä mainitulla ”neuvolakäynnillä”.

4. Vastajan tiedot

Etinimi	Merja
Sukunimi	Mäkisalo-Ropponen
Puolue/ryhmä	SDP

Kansalaisten_kysymykset_kansanedustajille

1. Miten toivot tulevasi kohdeltavaksi, kun olet vanha ja sairas?

Ihmisarvoa kunnioittaen, tarpeellinen hoito ja lääkitys oltava

2. Miten aiot /aiotte edistää ja tukea eläkeläisten työllistymistä?

Jos joku haluaa eläkkeeltä vielä takaisin työelämään niin sitä voisi tukea esim verotuksen kautta

3. Miten voitte varmistaa, että iäkkäät ihmiset eivät syrjäydy digitalisaation myötä yhteiskunnassa?

Kysymys on sikäli vaikea että kaikki iäkkäät eivät halua mitään digitalisaatiota, heidän mukana pysymisensä on taattava niin että pankki ,kauppa ym asiat voi hoitaa myös esim käteisellä

4. Vastaajan tiedot

Etunimi	Veijo
Sukunimi	Niemi
Puolue/ryhmä	Ps

Kansalaisten_kysymykset_kansanedustajille

1. Miten toivot tulevasi kohdeltavaksi, kun olet vanha ja sairas?

Arvostavasti. Arvostukseen kuuluu se, että tahtoani kuullaan. Mahdollisuuksien mukaan toivon voivani olla kotona ja saada sinne riittäviä palveluita. Jos en kykene tahtoani ilmaisemaan, toivon, että silloinkin ympärilläni on ihmisiä, jotka saavat minut tuntemaan oloni turvalliseksi.

Sairauteen liittyen toivon saavani apua kohtuullisessa ajassa. Hoitajalle ja lääkärille toivon pääseväni joutuisasti.

2. Miten aiot /aiotte edistää ja tukea eläkeläisten työllistymistä?

Tärkein edellytys työllistymiseen on työkyky. Siksi on varmistettava, että niin eläkeläiset kuin muutkin, saavat riittäviä palveluita sairauksien ennaltaehkäisyyn. Myös kuntouttavien palveluiden on vastattava tarpeisiin.

Eläkeläisillä on valtava määrä osaamista ja kokemusta. Tästä huolimatta tietoja ja taitoja voi joutua päivittämään. Myös eläkeläisten työllistymistä voidaan tukea jatkuvan oppimisen keinoin. Esimerkiksi korkeakoulujen tarjoamat avoimet opinnot tukevat osaamisen kartuttamista koko työuran ajan ja sen jälkeenkin.

Kolmanneksi on varmistettava, että lainsäädäntö ei luo turhia esteitä työnantajan tai työntekijän näkökulmasta. Keskusta on esittänyt, että eläkeläisten jotka haluavat tehdä töitä, verotus olisi huomattavasti kevyempää.

3. Miten voitte varmistaa, että iäkkäät ihmiset eivät syrjäydy digitalisaation myötä yhteiskunnassa?

Digisyrjäytyminen on todellinen ongelma, jota tapahtuu kaiken aikaa. Yli 65-vuotiaista kolmannes kohtaa vaikeuksia digitaalisten palveluiden käytössä. Olen nostanut tätä asiaa esiin eduskuntatyössäni monissa yhteyksissä. Viranomaisten ja lainsäätäjien on turvattava palvelut myös niille, jotka eivät osaa tai kykene käyttämään digipalveluita. Tämä koskee myös yksityisiä palveluntarjoajia, kuten sähkölaitoksia ja pankkia.

Yritysten vapaaehtoisten toimien lisäksi lainsäädännöllä on varmistettava, että yhdenvertaisuus toteutuu. Viranomaisasioinnin osalta yhteispalvelupisteet ovat hyvä apu vahvistamaan palveluiden maantieteellistä saatavuutta. Kunnilla puolestaan on suuri rooli digitaalisten laitteiden käytön opastamisessa. Niille, jotka kykenevät ja haluavat laitteita käyttää on löydettävä riittävä apua ja tukea.

4. Vastaajan tiedot

Etunimi	Jouni
Sukunimi	Ovaska
Puolue/ryhmä	Keskusta

Kansalaisten_kysymykset_kansanedustajille

1. Miten toivot tulevasi kohdeltavaksi, kun olet vanha ja sairas?

Osana porukkaa eli perhettä, sukua, yhteisöä missä eletään
Aktiivisena kansalaisena jolla on mahdollisuus osallistua ja tehdä
Kunnioittavasti niin että päätösvalta omista asioista säilyy mahdollisimman pitkään

2. Miten aiot /aiotte edistää ja tukea eläkeläisten työllistymistä?

Halutessaan eläkkeellä jo oleva voisi tehdä joustavampia työaikoja, lyhyempää viikkoa tai päiviä
Muutokset verotuksessa tulee kannustaa työntekoon
Työkulttuuriin työpaikoilla on otettava mukaan erilaiset työntekijät

3. Miten voitte varmistaa, että iäkkäät ihmiset eivät syrjäydy digitalisaation myötä yhteiskunnassa?

Lähtökohta on ainakin julkisissa palveluissa että aina oltava vaihtoehto myös lähipalvelulle
Yksityisten esim pankkien on pidettävä myös huolta lähipalveluista
Digitaalisten palveluiden käyttöön on saatava oppia ja toisaalta tukea niiden käyttämiseen
Sivustojen on oltava helppoja käyttää

4. Vastaajan tiedot

Etunimi	Sirpa
Sukunimi	Paatero
Puolue/ryhmä	Sdp

Kansalaisten_kysymykset_kansanedustajille

1. Miten toivot tulevasi kohdeltavaksi, kun olet vanha ja sairas?

Tahdon tulla kohdelluksi asiantuntevasti ja arvostaen, ajan kanssa ilman kiireen tuntua, ihmisenä – en kulu elääni. Tulla kohdatuksi ja ymmärretyksi omalla äidinkielellään, että elämässä säilyvät loppuun saakka sosiaaliset kontaktit, inhimillisuus ja virikkeellisyys.

2. Miten aiot /aiotte edistää ja tukea eläkeläisten työllistymistä?

Mikäli ihmisellä on hyvä terveydentila ja työhaluja riittää, hänellä tulee olla mahdollisuus jatkaa esimerkiksi osa-aikatyössä eläköitymisen jälkeenkin. Eläkeläisten työllistymisen helpottamiseksi yksi vaihtoehto voisi olla Ruotsin malli, verohuojennus työtulosta.

3. Miten voitte varmistaa, että iäkkäät ihmiset eivät syrjäydy digitalisaation myötä yhteiskunnassa?

Iäkkäillä on suuri tarve julkisille palveluille, mutta niiden digitalisoitumisen myötä asioiden hoitamiseen tarvittavat taidot ja välineet voivat olla riittämättömät. Kansalaisia on jatkossakin voitava palvella myös puhelimitse ja kasvotusten opastusta digilaitteiden ja digitaalisten palveluiden käyttöön. Vanhusasiavaltuutettu on myös ehdottanut kansallista asiointikanavaa, jonka kautta voi ilmoittaa, ettei lainkaan käytä digilaitteita. Edelleen on kehitettävä mahdollisuuksia luotettavaan toisen puolesta asiointiin.

4. Vastaajan tiedot

Etunimi	Sakari
Sukunimi	Puisto
Puolue/ryhmä	PS

Kansalaisten_kysymykset_kansanedustajille

1. Miten toivot tulevasi kohdeltavaksi, kun olet vanha ja sairas?

Toivon asiallista, ammattitaitoista ja muutenkin hyvää kohtelua ja hoitoa, hyvällä suomen kielellä, että koen olevani turvassa ja että minua kuunnellaan. En halua syödä ravitsemuksellisesti heikkoa ruokaa vaan terveellistä ravintoa, kuten nytkin. Toivon, että saan liikkua ja ulkoilla toiveideni mukaisesti.

2. Miten aiot /aiotte edistää ja tukea eläkeläisten työllistymistä?

Jos saisimme eläkeikäisten työllisyysasteen samalle tasolle kuin se on Ruotsissa, meille syntyisi yli 90 000 uutta työllistä. Monet eläkeläiset ovat työkykyisiä ja ennen kaikkea -haluisia. Ylivoimaisesti suurin este työnteolle on taloudellinen. Verotus on niin korkea, että työn tekeminen eläkkeellä ei kannata. Haluan edistää ja tukea eläkeläisten työllistymistä veropoliittisilla ratkaisuilla työn kannustavuutta ja ostovoimaa parantaen.

3. Miten voitte varmistaa, että iäkkäät ihmiset eivät syrjäydy digitalisaation myötä yhteiskunnassa?

Perussuomalaiset on esimerkiksi omassa kunnassani esittänyt toimia erilaisten digineuvojien lisäämiseksi. He vaikkapa kirjastossa tai palvelutalossa kädestä pitäen opastavat digitaalisten palveluiden käyttöön ja auttavat ongelmassa. Tarvitsemme edelleen myös puhelinpalvelua.

4. Vastaajan tiedot

Etunimi	Riikka
Sukunimi	Purra
Puolue/ryhmä	riikka.purra@eduskunta.fi

Kansalaisten_kysymykset_kansanedustajille

1. Miten toivot tulevasi kohdeltavaksi, kun olet vanha ja sairas?

Toivon, että minua kohdellaan yksilönä ja toivon, että perustarpeeni tulevat vastatuiksi, ettei minun tarvitse kärsiä yksinäisyydestä.

2. Miten aiot /aiotte edistää ja tukea eläkeläisten työllistymistä?

Aion jatkaa keskustelua ikäsyrrjinnän poistamiseksi työmarkkinoilta. Poliitikalla on rajallinen mahdollisuus vaikuttaa ihmisten asenteisiin, mutta yrittää täyttää avoin ajatuksille, joilla voitaisiin lisätä eläkeläisten työelämään osallistumisen kannusteita.

3. Miten voitte varmistaa, että iäkkäät ihmiset eivät syrjäydy digitalisaation myötä yhteiskunnassa?

Digi-syrjäytymistä on ehkäistävä päämäärätietoisesti. On varmistettava, että tarvittavat palvelut ovat saatavissa myös ei-digitaalisessa muodossa. Tasaalta digipalveluista on tehtävä mahdollisimman helppokäyttöisiä ja on tuettava ikäänntyvien digi-osaamista.

4. Vastaajan tiedot

Etunimi	Hanna
Sukunimi	Sarkkinen
Puolue/ryhmä	vasemmistoliitto

Kansalaisten_kysymykset_kansanedustajille

1. Miten toivot tulevasi kohdeltavaksi, kun olet vanha ja sairas?

Nuorena hoitajana yliopistossa opiskellessa tein yövuoroja vanhusten hoivaosastolla. Yöt olivat usein repivää riittämättömyyden tunnetta, tarve oli olla kipujen kanssa kamppailevan, läheisiään ikävöivän ihmisen rinnalla, mutta hoivaa tarvitsevia oli paljon ja osaston muut työt painoivat päälle. Silloisina yön tunteina minusta tuli vannoutunut inhimillisen vanhusten hoidon puolustaja. Hyvään hoitoon kuuluu se, että on aikaa ihmiselle silloin, kun hän sitä tarvitsee. Haluan, että iästä riippumatta Suomessa mahdollistetaan se, että ihmisen itsemääräämisoikeutta kunnioitetaan ja mahdollisuutta elää omannäköistään elämää. On voitava luottaa, että tarvittaessa saa terveyspalveluja sekä hoito ja hoivaa. Ketään ei saa jättää yksin. Olin Muistiliiton varapuheenjohtajana ja teen työtä sen eteen, että muistisairauteen sairastuvat ihmiset sekä heidän läheisensä saavat apua ja tukea sekä sairauden kanssa pärjäämistä tukevaa tietoa sekä kuntoutusta.

2. Miten aiot /aiotte edistää ja tukea eläkeläisten työllistymistä?

Työelämään on yleisesti kehitettävä siihen suuntaan, että erilaiset työurat ovat mahdollisia. Valtava työvoimapula vauhdittaa varmasti asenne- ja rakennemuutoksia. Suomessa tarvitaan lisää kannustimia senioreiden työssäkäymiselle ja heidän osaamisensa nykyistä paremmalle hyödyntämiselle. Eläkkeellä työssäkäynnin on oltava verotuksellisesti kannattavaa. Yhteiskuntaan pesiytynyttä ikäsyryntää on saatava kytkettyä juurineen.

3. Miten voitte varmistaa, että iäkkäät ihmiset eivät syrjäydy digitalisaation myötä yhteiskunnassa?

Digipalveluiden rinnalla on julkisen vallan tarjottava aina muita vaihtoehtoisia tapoja kuten puhelinpalvelun tai perinteisiä kasvatusten kohtaamisia asioiden hoitamiseen. Digitalisaatiossa on edettävä mutta yhtälailla on huolehdittava, että kaikki pysyvät yhdenvertaisesti mukana. Senioreille, jotka tarvitsevat tukipalveluja, on ne oltava tarjolla. Hyvinvointialueiden, kuntien ja valtion ja järjestöjen sekä vapaaehtoisitoimijoiden panostusta tarvitaan. Digipalveluiden käyttäjäystävällisyyteen on kiinnitettävä erityistä huomiota.

4. Vastajaajan tiedot

Etunimi	Sari
Sukunimi	Sarkomaa
Puolue/ryhmä	Kokoomus

Kansalaisten_kysymykset_kansanedustajille

1. Miten toivot tulevasi kohdeltavaksi, kun olet vanha ja sairas?

Jokainen meistä haluaa tulla kohdelluksi inhimillisesti ja arvokkaasti. Sote-uudistuksen yksi tärkeä syy ja tavoite on turvata hyvää hoitoa ja hoivaa. On pidettävä huolta, että hoitajatakuu toteutuu ja alansa ammattilaisilla on aikaa ja resursseja tehdä työnsä hyvin ja ylpeydellä. Jokainen ansaitsee hyvä ja turvallisen vanhuuden.

2. Miten aiot /aiotte edistää ja tukea eläkeläisten työllistymistä?

Eläkeläiset ovat yksilöitä, joiden voimavaroihin vaikuttavat monet asiat, kuten terveydentila. Kun oma työura on tullut tehdyksi ja kun terveys sitä vaatii, on ihmisellä oikeus lepoon ja hoivaan. Osalle tuntuu luontevalta jatkaa aktiivista elämää myös eläkeiällä. Eläkeläiset ovatkin toimeliaisuudessaan ja vapaaehtoistyössään kansakunnallemme kullan arvoinen apu. Osalle työelämässä jatkaminen voi olla hyvä ja luonteva vaihtoehto erilaisin järjestelyin myös eläkeiän saavuttamisen jälkeen. Myös esimerkiksi sairaseläkkeeltä työelämään palaamisen on oltava mahdollista ja sen helpottamiseksi on haettava jatkuvasti uusia keinoja. Esimerkiksi palkkatuki, erilaiset räätälöidyt tukipalvelut sekä työajan joustot auttavat töihin palaamisessa.

3. Miten voitte varmistaa, että iäkkäät ihmiset eivät syrjäydy digitalisaation myötä yhteiskunnassa?

Digi on hyvä renki mutta huono isäntä. Ikäihmiset kuten muutkin kansalaiset ovat digitaidoiltaan erilaisia. Osalle digi tarkoittaa mahdollisuutta asioida pankin ja viranomaisten kanssa verkossa ja videopuheluita suvun ja ystävien kesken. Osalle digitaaliset palvelut taas eivät sovi tai niiden sijaan halutaan asioida suoraan ihminen ihmiselle. Tähän on oltava aina mahdollisuus.

4. Vastaajan tiedot

Etunimi	Tytti
Sukunimi	Tuppurainen
Puolue/ryhmä	SDP

Kansalaisten_kysymykset_kansanedustajille

1. Miten toivot tulevasi kohdeltavaksi, kun olet vanha ja sairas?

Arvokkuudella ja lämmöllä. Terveystieteiden parhaaseen tietoon pohjautuen.

2. Miten aiot /aiotte edistää ja tukea eläkeläisten työllistymistä?

Erittäin tärkeä aihe, joka edellyttää isompaa asennemuutosta Suomessa. Lainsäädännön keinoin pitää esimerkiksi verotusta muuttaa kannustavammaksi.

3. Miten voitte varmistaa, että iäkkäät ihmiset eivät syrjäydy digitalisaation myötä yhteiskunnassa?

Täytyy tarjota koulutusta, ylläpitää ja kehittää erityistä tukea sekä tarvittaessa mahdollistaa asiointi myös perinteisin keinoin, jos tarve vaatii.

4. Vastaajan tiedot

Etunimi	Ville
Sukunimi	Valkonen
Puolue/ryhmä	Kokoomus

Kansalaisten_kysymykset_kansanedustajille

1. Miten toivot tulevasi kohdeltavaksi, kun olet vanha ja sairas?

Jokainen meistä varmasti toivoo sitä, että kun sairastuu tai voimat eivät enää riitä ikääntymisen myötä itsenäiseen elämään, niin meitä kohdeltaisiin mahdollisimman hyvin ja meidän omat toiveemme hoidon sisällöstä otettaisiin kaikissa tilanteissa huomioon.

Ikävä kyllä tämä ei kuitenkaan ole todellisuutta kaikkien tämän päivän sairaiden ja vanhusten kohdalla. Vanhuspalvelut ovat olleet pitkään kriisissä ja Marinin hallituksen vahtivuorolla pitkään vaivannut hoitajapula on päästetty entisestään syvenemään, mikä on johtanut vanhuspalveluissa yhä vaikeampaan tilanteeseen. Samalla nykyinen hallitus on vaarantanut tulevien sukupolvien hyvinvointipalveluiden rahoituksen ajamalla julkisen talouden miljardeja euroja alijäämäiseksi. Edellytykset tulevalla ja sitä seuraavilla hallituksilla vanhuspalveluiden kuntoon saattamiseksi ovat siksi todella vaikeat. Silti siihen pitää pyrkiä niukoista resursseista huolimatta.

2. Miten aiot /aiotte edistää ja tukea eläkeläisten työllistymistä?

Omasta mielestäni jokaisella on oltava kannustimet kykyjensä ja jaksamisensa mukaan olla osallisena työelämää niin pitkään, kun oma jaksaminen riittää.

Yksi väylä tässä on verotus. Kannatan korotetun työtulovähennyksen käyttöönottoa ikääntyneiden työntekijöiden osalta. Toinen keino lisätä ikääntyneiden mahdollisuuksia tehdä töitä on kokeilla meilläkin työehtosopimuksissa ns. Singaporen mallia. Mallissa työntekijä voisi halutessaan esimerkiksi alimman eläkeiän saavuttamisen jälkeen neuvotella itselleen uuden määräaikaisen työ sopimuksen kevyemmällä työkuormalla ja saisi eläkkeen palkkatulojen lisäksi.

3. Miten voitte varmistaa, että iäkkäät ihmiset eivät syrjäydy digitalisaation myötä yhteiskunnassa?

Pidetään huoli siitä, että meillä on riittävästi opastusta ja koulutusta tarjolla iäkkäille suomalaisille. On kuitenkin syytä muistaa, että jokaisen seniorisuomalaisen tilanne on erilainen. Iäkkäiden joukossa on iso joukko niitä, jotka ovat monin paikoin jopa pätevämpiä digitaalisten palveluiden käyttäjiä kuin me nuoremmilla. Yli 65-vuotiaiden joukosta löytyy myös niitä, jotka ovat vaikeuksissa entistä enemmän verkkoon siirtyvien palveluiden käytön kanssa. Olennaista olisikin kohdistaa tukipalveluita heidän tilanteensa helpottamiseksi.

4. Vastaajan tiedot

Etunimi	Sinuhe
Sukunimi	Wallinheimo
Puolue/ryhmä	Kokoomus

Kansalaisten_kysymykset_kansanedustajille

1. Miten toivot tulevasi kohdeltavaksi, kun olet vanha ja sairas?

Kaikille on oltava saatavilla hyvät julkiset palvelut varallisuuteen ja tulotasoon katsomatta. Hoiva- ja terveystalveissa tarvitaan myös yksilölliset tarpeet huomioivaa otetta. Omalääkärijärjestelmä tulisi ottaa käyttöön, hoitajamitoituksen parantamista on jatkettava, myös kotihoidon laatua parantaen. Eri tasoisia asumispalveluita on oltava tarjolla siellä missä ihmiset asuvat, jotta vanhana ei tarvitse muuttaa pitkiä matkoja palveluiden perässä. Yksityistäminen ja voitontavoittelu ovat rapauttaneet hoivapalveluiden ja terveydenhuollon laatua. Se tie ei ole kestävä. Palveluita on siirrettävä julkisesti tuotetuiksi, sillä se säästää myös verovaroja. Myös rahoituksen tasoa on nostettava. Hyvinvointialueiden nykyinen rahoitusvaje uhkaa todella romahduttaa palvelut.

2. Miten aiot /aiotte edistää ja tukea eläkeläisten työllistymistä?

Lähtökohtaisesti eläkeläisten tulisi voida viettää eläkepäiviään ilman palkkatyötä. Eläkkeiden on oltava tasoltaan hyvään elämään riittäviä. Jos eläkeläisen kunto ja muu elämäntilanne sallii, voi palkkatyö toki olla joissain tapauksissa hyvinvointia ja terveyttä ylläpitäväkin tekijä. Yleensä tämä toteutuu ylemmissä tuloluokissa, fyysisesti vähemmän kuormittavissa ammateissa. Samoin hyvätuloisiin eläkkeensaajiin kohdistuvat erilaiset eläkeläisten työnteon kannustimet, kuten vaikkapa eläkeläisten työtulovähennys. Siksi en pidä tällaista eläkeläisten työllistymistä edistävää politiikkaa oikeana. Se eriarvoistaa ja kasvattaa eläkkeensaajien välisiä tulo- ja hyvinvointieroja. Kasvava eläkeköyhyys on eläkeikäisen väestön pahin ongelma ja siihen olisi puututtava. Ärvittäisiin paitsi eläkkeiden tasokorotus, myös indeksisuojan korjaaminen niin, että eläkkeet seuraisivat paremmin yleistä palkkakehitystä. Korvaavuusaste on nykyisen taitetun työeläkeindeksin vuoksi pudonnut. Olisi syytä vähintäänkin kokeilla puoliväli-indeksiä ja sen vaikutusta eläkejärjestelmään.

3. Miten voitte varmistaa, että iäkkäät ihmiset eivät syrjäydy digitalisaation myötä yhteiskunnassa?

Palveluita pitää olla jatkossakin riittävästi saatavilla myös kasvokkain. Sosiaalista vuorovaikutusta ei digipalvelu voi koskaan täysin korvata. Digitaalisten palveluiden käyttöön ja käytön opiskeluun on järjestettävä myös riittävästi ohjausta ja tukea. Jos jokin palvelu vaatii tietoliikennevälineitä ja -yhteyksiä, tulisi yhteiskunnan nämä myös palvelun käyttäjille järjestää.

4. Vastaaajan tiedot

Etunimi	Johannes
Sukunimi	Yrttiaho
Puolue/ryhmä	Vasemmistoliitto

Kansalaisten_kysymykset_kansanedustajille

1. Miten toivot tulevasi kohdeltavaksi, kun olet vanha ja sairas?

Toivon, että minulla vanhana on toimiva yhteys jälkeläisiini ja että he käyvät usein minua tapaamassa. Yhteiskunnalta toivon, että tarvittaessa saan tarvitsemaani apua ja hoivaa, jossa kohteluni on minua asiakkaana arvostavaa.

2. Miten aiot /aiotte edistää ja tukea eläkeläisten työllistymistä?

Toimin sen puolesta, että yhteiskunnassamme tehdään sellaisia uudistuksia esim. työmarkkinoilla, jotka tukevat talouden kasvua ja työntekoa. Tämä edistää parhaiten myös eläkeläisten työllistymistä. Edelleen haluan varsinkin asenteiden tasolla toimia siten, että kaikkalainen ikärasismi työelämässä vähenee.

3. Miten voitte varmistaa, että iäkkäät ihmiset eivät syrjäydy digitalisaation myötä yhteiskunnassa?

Tämä on minulle myös omakohtaisesti tärkeä kysymys, sillä itsekin olen siinä tilanteessa, että digitaaliset toimintatavat eivät ole kovin hyvin hallinnassa. Itse kysymykseen vastaan, että on oleellista, että tärkeät palvelut ovat saavutettavissa myös perinteisin välinein ja että esim. kirjastojen yhteydessä on tarvittaessa riittävää neuvontaa digitaalisten välineiden käyttöön.

4. Vastajaajan tiedot

Etunimi	Ben
Sukunimi	Zyskowicz
Puolue/ryhmä	Kokoomus